A szent óra.

Vezérfonál az 1933. április 6-iki, a szentévet bevezető csütörtök-esti ájtatosság megtartásához.

Irta:

P. Csávossy Elemér S. J.

Kapható az ÁRPÁD R.-T. könyvkereskedésében Kalocsán.

1 darab 20 fillér, 100 darab 15 pengő.

Árpád r. t. könyvnyomdája Kalocsa

A kalocsai Érseki Hatóság 1005 számú jóváhagyásával.

15 1933. Imprimi potest.

Biró Franciscus
Praep. Prov. Hung.

1933. III. (1000) 2000.

Bevezető ének: Királyi zászló fennlobog (2 versszak) vagy más megfelelő ének.

Utána *bevezető beszéd* (15 perc) a szentév méltatásával és a mai ájtatosság céljának kifejtésével.

Első kép:

Az utolsó vacsora.

„Vágyva vágytam ezt a husvéti vacsorát enni veletek, mielőtt szenvedek. Mert mondom nektek, hogy soha többé nem eszem azt, míg be nem teljesedik az Isten országában. (Luk. 22, 15—16.) (Egy perc áhítatos szünet.)

Ma van 1900 éve annak, hogy te, édes Jézusunk, tizenkét apostoloddal Betániában elbúcsúztál szentséges Anyádtól és Lázár családjától és lépéseidet Jeruzsálem felé irányítottad az utolsó vacsora termébe, hogy világot megváltó szenvedésedet megkezdjed. Ó édes Üdvözítőnk, ugyanazokkal az érzelmekkel lépünk ma mi is ide templomodba, melyek a te szent szívedet betöltötték, mikor lábadat az utolsó vacsora termébe tetted. Veled együtt, aki itt az Oltáriszentségben jelen vagy, akarjuk megülni ennek a vacsorának az emlékét szent imádságos elmélyedéssel, amelyet valóságos részvétellel már reggel megültünk a szentmisében és áldozásban. „Vágyva vágytam, mondod, ezt a húsvéti vacsorát enni veletek". Az öröm és a vágy tölti be lelkedet, mikor megkezded megváltói nagy művedet. Minket is betölt a vágy, hogy megváltásod

szent kegyelmeiben részesüljünk és egyesüljünk veled szeretetben. De látjuk egyszersmind, amint a szenvedés árnya is kezdi elelborítani isteni ábrázatodat, amikor a húsvéti bárány vételénél kínszenvedésed előképét szemléled és arra gondolsz, hogy árulód keze veled van az asztalon. Bárcsak most ne érne az a fájdalom, hogy köztünk is, akik itt jelen vagyunk, árulót találj, aki bűnével, mely lelkét terheli, elárul téged ellenségeidnek. Átérezzük szíved fájdalmát, amikor előreláttad, hogy hányan szakadnak majd el tőled és árulnak el a századok folyamán, ma is, akik bár megkeresztelve, mégis átpártolnak ellenségeid táborába. — Az utolsó vacsora belső szenvedéseivel megkezded világot megváltó nagy művedet. Hála, örök hála neked, aki kereszteddel megváltottad a világot! Hála, örök hála mindazokért a kegyelmekért, melyek a századokon át megváltó halálod forrásából patakzottak és elöntötték a világot és az én lelkemet, melyek vértanukat, szüzeket és szenteket neveltek, bünösöket megtérítettek, meguiították a föld színét! Ezt a te megváltásodat akarjuk megülni ezzel a szentévvel és ennek emlékére szenteljük most az áhítatnak, hálának és vigasztalásnak ezt a szent óráját. *(Egy perc áhitatos szünet.)*

Responsorium: Egy valaki tanítványaim közül elárul ma engem. Jaj annak, aki engem elárul, jobb lett volna neki, ha nem is született volna. Aki velem kezét a tálba nyujtja, az ad át engem a bűnösök kezébe.

Ének: Keresztények, sírjatok (első versszak) vagy más megfelelő ének.

Második kép:

A lábmosás.

„Tudván Jézus, hogy eljött az ő órája, midőn átmenjen e világból az Atyához, mivel szerette az övéit, kik e világban valának, mindvégig szerette őket. És a vacsora alkalmával . . . fölkele . . . letevé felső ruháit és vevén egy kendőt, maga elé köté: azután vizet önte a mosdótálba és mosni kezdé a tanítványok lábait és megtörlé a kendővel, mellyel körül volt övezve.“ (Ján. 13, 1–5.) (Egy perc áhítatos szünet.)

Látunk, isteni Üdvözítőnk, tanítványaid lábainál. Mikor názáreti otthonodat elhagytad, hogy megkezdjed nyilvános életedet a világ és a mi üdvösségünkért, akkor megaláztad magadat és a bűnösök közé általál a Jordán partján és felvetted előfutárod és teremtményed kezéből a vízkeresztséget. Most is, mikor azon vagy, hogy megváltó művedet befejezzed, mikor istenemberi életed kimagasló pontja előtt állsz, mikor meg akarod kezdeni diadalmenetedet a kereszttel fel Golgotára, most is megalázod magadat és tanítványaidnak lábait mosod.

1900-ik évfordulója van ma este, hogy otthont szereztél a szívekben az alázatosságnak, melyet te előtted a pogány világ nem ismert. Amint mindjárt a szeretet parancsát új parancsnak fogod nevezni, úgy most az alázatosság parancsát is újnak nevezheted. „Ha én, az úr és mester megmostam a ti lábaitokat, nektek is mosnotok kell egymás lábait.“ (Ján. 13, 14.) Odatérdelek hozzád lélekben, isteni Mesterem, elkérem, kiveszem kezedből a mosdótálat,

körülkötöm magam a te alázatosságod kötényével és én is kezdem mosni embertársaim lábait. Mosom azokat, mikor türelemmel viselem gyengéiket. Mosom azokat, mikor gondozom, ápolom azokat, kiket nekem adtál, és még jobban, mikor azokat gondozom, kiket érted szeretetembe fogadtam. Mosom szüleim, gyermekeim, testvéreim, növendékeim, tanítványaim lábait. Mosom a te szegényeidnek, a te árváidnak, a te betegeidnek lábát. Mosom a te lábadat, ó édes Üdvözítőm, mert te mondottad: „Amit egynek e legkisebb atyámfiai közül cselekedtetek, nekem cselekedtétek." (Mát. 25, 40.) — Ó Jézus, csak a szeretet sugallhatta neked az alázatosságnak ezt a hősi cselekedetét: mivel szeretted a tieidet, mindvégig szeretted őket. A szeretet eltüntet minden különbséget, a szeretet lehord minden elválasztó hegyet, betölt minden szétválasztó hasadékot. Megőrzi az Isten által rendelt állásbeli különbségeket és mégis egymás szolgáivá, egymás testvéreivé tesz mindnyájunkat. „Ti engem mesternek és úrnak híttok, és jól mondjátok, mert az vagyok . . . . Példát adtam nektek, hogy amint én cselekedtem veletek, ti is úgy cselekedjetek." (Ján. 13, 13—15.) *(Egy perc áhítatos szünet.)*

Responsorium: Ahol szeretet van, ott van az Isten. Egybegyűjtött minket Krisztus szeretete. Örvendjünk és örüljünk őbenne. Féljük és szeressük az élő Istent és szeressük egymást őszinte szívből. Ahol szeretet van, ott van az Isten. Ha tehát egybegyűlünk, őrizkedjünk, nehogy lélekben szétvál-

junk. Tünjenek el a káros széthúzások, némuljon el minden per, és köztünk legyen Krisztus az Úr!

Ének: Ó örök szeretet (első versszak) vagy más megfelelő ének.

Harmadik kép:

Az Oltáriszentség.

„Azon az éjtszakán, amelyen elárultatott, vevé a kenyeret, és hálát adván megtöré és mondá: Vegyétek és egyétek, ez az én testem, mely értetek adatik; ezt cselekedjétek az én emlékezetemre. Hasonlóképen a kelyhet is, miután megvacsorált, mondván: Ez a kehely az újszövetség az én véremben; ezt cselekedjétek, valahányszor isszátok az én emlékezetemre." (1 Kor. 11, 23—25.) (Egy perc áhítatos szünet.)

Dalila, a hűtlen szerető, ép akkor árulta el és adta át ellenségei kezébe a hős Sámsont, amikor ez ölében szendergett. Rólad is, ó édes Üdvözítő, mondja az apostol, hogy akkor adtad szeretetednek legnagyobb jelét a világnak, amikor az elárulásod és halálod tervét szőtte. Azon az éjtszakán, azon az estén — most ebben a szent órában van ennek az isteni titoknak 1900 ik évfordulója — amelyen elárultak és megkötöztek és halálra hurcoltak, kezedbe vetted a kenyeret, megáldottad, megtörted és mondottad: Egyetek belőle mindnyájan, ez az én testem. Ezt tegyétek az én emlékezetemre. Ezekkel a szavakkal önmagadat adtad nekünk. „Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mintha valaki életét adja barát-

taiért" (Ján. 15, 13.), mondtad te magad. De te kétszer adtad értünk életedet. Egyszer a kereszten, másodszor — még kereszthalálod előtt — mikor a kenyér és bor színe alatt kiszolgáltattad magad nekünk, barátaidnak és ellenségeidnek egyaránt. Amire soha a természetes szeretet nem képes, eledelül adni magát más életének gyarapítására, azt megtetted te csodálatos módon, mikor a szentségben lelkünk tápláléka lettél. Szavad visszhangzik a századok távlatában, visszhangzik a föld négy sarkáról, visszhangzik a szárazföldekről és a tengerekről: Ezt tegyétek az én emlékezetemre! Ma 1900 éve, hogy először hangzott végig a világon teremtő isteni szavad az utolsó vacsora terméből: Ezt tegyétek az én emlékezetemre! Azóta napkelettől napnyugatig nagy a te neved a nemzetek között és minden helyen tiszta áldozatot mutatnak be (Mal. 1.), az újszövetség szent áldozatát a te véredben, az Óceán minden szigetén és az őserdők sötétjében, a sarkvidék jéghegyei közt és a sivatagok perzselő hőségében. Látom a te szent tested és véred titkának vértanuit, szüzeit, doktorait, akiket neveltél, ihlettél és erősítettél a szentség vétele által; látom a szeretet angyalait a bélpoklosok lábainál, látom a lelkileg tisztátalanok megtisztult nagy seregét, akiket véredben megfürdettél és megtisztítottál, látom a hívők tízezreit, amint tengereket átszelnek, országokon áthaladnak, hogy világraszóló kongresszusaidon résztvegyenek, melyeket ennek a te szereteted szentségének tiszteletére tartanak. Látom, amint betérsz

a betegekhez, amint végigvonulsz a városok utcáin és a réteken úrnapi díszben és a feltámadás újjongó allelújáitól kísérve és körülrajongva — de látom, és fájdalomtól elszorul a szívem, amint sokan bűntől bemocskolt lelkükbe fogadnak, belekényszerítenek mint valami börtönbe; látom, amint ellenségeid dühének és gúnyjának játékává leszel, amint lábbal taposnak, sárba dobnak, szétszórnak és mindenféle gyalázattal illetnek. Mindezt azért vállaltad, mert szerettél minket, mert szerettél engem. Ó Jézusom, hogy köszönjem meg, amit ma 1900 éve adtál a világnak és adtál nekem?! *(Egy perc áhitatos szünet.)*

Itt kiveszik az Oltáriszentséget és ünnepélyesen az oltárra helyezik imádásra. Mielőtt a pap ezt megtenné, igy szól a néphez:

A szentséget, melyet a hit emlékében imádtunk, imádjuk most valóságban; mert amit Jézus 1900 évvel ezelőtt adott nekünk, az most is itt van közöttünk.

Mialatt a szentséget az oltárra helyezik:

Ének: Üdvözlégy, Oltáriszentség (első versszak.) *(Ezalatt incensatio.)*

A kitett Oltáriszentség előtt sz. Gertrud imádsága vagy más megfelelő imádság.

„Üdvözlégy és áldott légy, szentséges és legméltóságosabb Oltáriszentség, annyiszor, ahány csillag van az égen, szikra a tűzben, vízcsepp a tengerben, porszem a földön; amennyi virág van tavasszal, gyümölcs nyáron, levél ősszel, hópehely télen; amennyi teremtett lény van az égen és a földön. Mert minden dícséretre méltó vagy,

ó Isten Báránya, édes Jézus, ki itt a kenyér színe alatt valósággal jelen vagy.

Üdvözlégy és áldott légy, szentséges és legméltóságosabb Oltáriszentség, annyi dicsérettel, mennyit cselekedetekben tanúsítani, szájjal kimondani, gondolattal felfogni és szívvel érezni s minden angyalok és emberek szellemi erejével elgondolni s elérni lehet, mert méltó vagy örök dícséretre, Úristenünk, ki lelkünket és testünket szent testeddel és véreddel táplálni méltóztatol.

Üdvözlégy és áldott légy, szentséges és legméltóságosabb Oltáriszentség, annyi dicsérettel, amennyit az imádandó Szentháromság mindenhatóságában művel, tudásában megismer, jóságában óhajt és pedig minden módon, minden helyen és minden időben örökké, mert méltó vagy határtalan dícséretre, én Jézusom, élő Isten Fia, ki ez isteni szentségben nemcsak emberségedet, de istenségedet is nyujtod azon lelkeknek, kik téged tiszta szívvel magukhoz fogadnak. Ámen."

Azután: Uram, te nekünk mennyei kenyeret adtál.

Teljeset minden gyönyörűséggel.

Könyörögjünk. Isten, ki nekünk a csodálatos Oltáriszentségben kínszenvedések emlékét hagytad, add, kérünk, hogy a te szent tested és véred szentséges titkát úgy tiszteljük, hogy megváltásod gyümölcsét szüntelen érezzük. Ki élsz és uralkodol mindörökön örökké. Amen.

Ének: Ez nagy szentség valóban (első versszak).

Negyedik kép:
A szeretet parancsa.

„Új parancsolatot adok nektek, hogy szeressétek egymást, amint én szerettelek titeket, hogy ti is úgy szeressétek egymást. Amint engem szeretett az Atya, én is szerettelek titeket. Maradjatok meg az én szeretetemben. Arról fogja mindenki megismerni, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretettel vagytok egymáshoz." (Ján. 13, 34. 35; 15, 9.) (Egy perc áhitatos szünet.)

Most köztünk vagy, Uram, mint 1900 évvel ezelőtt tanítványaid közt voltál az utolsó vacsora termében. Ajkadról fogadjuk a szeretet parancsát, melynek forrása, jelképe és záloga az a szentség, melybe szereteted elrejtett téged. Ó ki ne érezné, akinek szíve ennek a szentségnek szeretetében és vételében a tieddel összeforr, hogy testvéreivel is egy testté egy lélekké lesz apostolod szava szerint. (Ef. 4, 4.) Ki ne érezné, hogy belőled a szőlőtőből kisarjadó vesszők vagyunk, melyekben a te egy életed él, ki ne érezné, hogy a rajtad mint szegletkövön felépülő egy épületnek kövei, annak az egy testnek tagjai vagyunk, melynek te vagy a feje és éltetője! Te mondtad ma 1900 év előtt először, hogy egyek legyünk, amint te és az Atya egyek, te mibennünk, az Atya meg tebenned, hogy tökéletesen eggyé legyünk és megismerje a világ, hogy az Atya küldött téged. (Ján. 17, 22. 23.) Van-e szorosabb egységesítő kapocs, mint a te éltető kegyelmed, mely ez által a szentség által úgy összefűz minket, ahogy a kenyérben a búzaszemek, a szőlőszemek a belőlük kisajtolt borban eggyé

lesznek? „Mert egy kenyér, egy test vagyunk sokan, mindnyájan, kik e kenyérben részesültünk.“ (1 Kor. 10, 17.) „Nem mondhatja azért a szem a kéznek: Nincs rád szükségem; vagy pedig a fő a lábaknak: Nincs rátok szükségem; hogy ne legyen meghasonlás a testben, hanem a tagok egymásért kölcsönösen szorgoskodjanak. Ha tehát az egyik tag szenved valamit, együtt szenved vele valamennyi tag; vagy ha az egyik tag megdicsőül, együtt örvendez vele valamennyi tag.“ (1 Kor. 12.)

Imádság: Jézusom, te nem elégszel meg azzal, hogy csak saját Sziveddel imádd, szeresd, dicsőítsd és engeszteld a te mennyei Atyádat, hanem mindegyikünk lelkében élsz a kegyelem által, hogy annyi szívvel, annyi lélekkel imádd és szeresd Atyádat, ahány ember csak él a világon. Add, hogy mi is minden testvérünk lelkében téged lássunk és szeressünk és valamennyien veled együtt és általad szeressük az Atyát és szeressük egymást, kiket a te Szentlelked e szentség által oly csodálatos egységbe fűzött. Az általános inség és nyomor e napjaiban a legalázatosabban könyörgünk hozzád és kiáltozunk: gyullaszd tetterős és áldozatkész felebaráti szeretetre minden ember szívét, hogy a te jóságos példád szerint mindnyájan körüljárjunk és mindenkivel jót tegyünk és így egykor az utolsó ítélet napján hallhassuk ajkadról az örökké boldogító meghívást: Jőjjetek Atyámnak áldottai, vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot. Mert éheztem és ennem adtatok, szomjúhoztam és innom adtatok, idegen

voltam és befogadtatok, mezítelen voltam és felruháztatok, beteg voltam és meglátogattatok, fogságban voltam és eljöttetek hozzám. — Urunk, Jézus Krisztus, ki apostolaidnak mondottad: a békét hagyom nektek, az én békémet adom nektek, ne tekints a mi vétkeinkre, hanem egyházad hitére és adj neki akaratod szerint békét és egyetértést. Amen.

Ima után: Tantum ergo, Genitori, Panem de coelo cum oratione.

Áldás. Utána még a szentség visszahelyezése előtt:

Ötödik kép:

Az Olajfák hegyén.

Pap: Most pedig elmegyünk veled, édes Üdvözítőnk, amint apostolaid is 1900 évvel ezelőtt veled mentek, ki az Olajfák hegyére, hogy veled együtt lélekben virrasszunk, veled együtt imádkozzunk, veled együtt szomorkodjunk, amikor megkezded világot megváltó szenvedésedet. Az elmélyedés ebbe a titokba ennek a szent évnek is kezdete, mely a te megváltásod emlékének van szentelve. Kezdjük meg mi is imádsággal, bűnbánattal, szent szomorkodással ennek az isteni titoknak áhitatos emlékezetét!

Most a pap visszahelyezi az Oltáriszentséget és utána mondja:

Most elrejted magad előttünk, isteni Üdvözítőnk, mint egykor 1900 évvel ezelőtt Getszemáni kertjében a véres verejték és a halálfélelem elborították szent arcodat és

lelkedet. Visszavonulsz a tabernákulumba, mint egykor a halálküzdelem barlangjába visszavonultál, hogy ott végigküzdjed a tusát, melyet a mérhetetlen szenvedés előrelátása, a bűnök sokasága és az emberek hálátlansága okozott lelkedben. *(Egy perc áhitatos szünet.)*

Responsorium: Az Olajfák hegyén imádkozott az Atyához: Atyám, ha lehetséges, múljék el tőlem e pohár; a lélek ugyan kész, de a test gyönge. Ébren legyetek és imádkozzatok, hogy kisértésbe ne essetek! — Miatyánk, Üdvözlégy.

Szomorú az én lelkem mindhalálig; várjatok itt és virrasszatok velem; most látjátok majd a sereget, mely körülfog engem. Ti futásnak eredtek, én pedig megyek, hogy feláldozzam magam értetek. Ime elközelgett az óra, és az Emberfia a bűnösök kezébe adatik. — Miatyánk, Üdvözlégy.

Ének: A fényes Isten-arcot vér s fájdalom fedi (első versszak) vagy más megfelelő ének. *Utána:*

„Megjelenék pedig neki egy angyal mennyből, megerősítvén őt. És a halállal tusakodván még buzgóbban imádkozik vala. És lőn az ő verejtéke, mint a földre hulló vérnek cseppjei." (Luk. 22, 43. 44.) — Miatyánk, Üdvözlégy.

Imádság: Kérünk, Uram, tekints kegyelmesen a te házad népére, melyért a te egyszülött Fiad a világra szállt és magát a kínos kereszthalálnak alávetette. Engedd, hogy alázatossággal és béketűréssel kövessük nyomdokaidat s az ő kínszenvedése és

halála végtelen érdemeiben részesüljünk és az örök életre méltók legyünk. Amen.

Befejező ének: A keresztfához megyek (első versszak).

(Ahol több pap áll rendelkezésre, az elmélkedéseket esetleg a szószékről lehet előimádkozni.)

